

Riksmaten vuxna 2010-2011

SND-ID: ext0093-1.

Tillhörande dokumentation

Riksmaten_2010_2011.pdf (2.05 MB)

Skapare/primärforskare

Livsmedelsverket

Forskningshuvudman

[Livsmedelsverket](#)

Beskrivning

Riksmaten vuxna 2010–11 är Livsmedelsverkets tredje rikstäckande matvaneundersökning i den vuxna befolkningen. De två tidigare matvaneundersökningarna 'Hushållens livsmedelsutgifter och kostvanor' (Hulk) genomfördes 1989 och 'Riksmaten 1997–98' genomfördes under 1997 och 1998.

Riksmaten vuxna 2010-11 omfattade totalt tre delar: kostregistrering, enkät, samt provtagning (blod- och urinprov).

Ett representativt urval på 5 000 personer mellan 18–80 år, boende i Sverige, bjöds in att delta i undersökningen som pågick mellan maj 2010 - juli 2011. Urvalet bestod av ett huvudurval som omfattade 4000 personer och av ett delurval som omfattade 1000 personer. Deltagarna som tillhörde delurvalet tillfrågades, utöver kostregistrering och enkät, även om att lämna blod- och urinprov för analys av b.la vitamin D, folat och ferritin.

Totalt deltog 2 268 personer i Riksmaten vuxna 2010–11, varav 1 797 i kostregistreringen, 2 140 i enkäten och 300 personer i provtagningen. Det var 454 personer som enbart besvarade enkäten. Deltagarfrekvensen skilde sig mellan de olika delarna i undersökningen. Totalt har 46 procent av urvalet deltagit i någon del i undersökningen. Deltagarfrekvensen var 36 procent i kostregistreringsdelen, 43 procent i enkät delen och 30 procent i provtagningsdelen.

Deltagarna, totalt 1797 personer, registrerade allt de åt och drack under fyra dagar via webben och besvarade även en enkät med ett femtiotal frågor. Urvalet bestod av ett huvudurval som omfattade 4000 personer och av ett delurval som omfattade 1000 personer. Deltagarna som tillhörde delurvalet tillfrågades, utöver kostregistrering och enkät, även om att lämna blod- och urinprov för analys av b.la vitamin D, folat och ferritin.

Till skillnad från tidigare undersökningar gjordes kostregistreringen via ett webbsida som utvecklats av Livsmedelsverket. Deltagare som inte hade möjlighet att registrera via webben gavs möjlighet att rapportera via telefon till en intervjuare, som registrerade deltagarnas matintag i webbverktyget. För att veckans alla dagar skulle täckas in och fördelas jämnt slumpades startdag för kostregistreringen (tisdag, onsdag, lördag eller söndag).

Syfte:

Studiens syfte var att undersöka livsmedelskonsumtion och näringsintag bland kvinnor och män i Sverige.

Dataset innefattar studiens del avseende kostregistrering.

Data innefattar personuppgifter

Nej

Analysenhet

[Individ](#)

Population

Populationen utgjordes av personer i åldern 18-80 år folkbokförda i Sverige.

Tidsdimension

[Tvärsnitt](#)

Urvalsmetod

[Sannolikhetsurval: stratifierat urval](#)

I urvalet ingick totalt 5 000 personer som var uppdelade i ett huvudurval och ett delurval. Huvudurvalet omfattade 4 000 personer och delurvalet 1 000 personer. Urvalsdesignen i Riksmaten vuxna 2010-11 eftersträvade ett representativt urval för den vuxna befolkningen med avseende på kön, åldersgrupp (18-30, 31-44, 45-64 och 65-80 år) och region (Norrland, Svealand och Götaland).

För huvudurvalet gjordes en proportionell allokering enligt befolkningsstatistiken, vilket innebär att stora urval drogs från stora urvalsgrupper och små urval från små urvalsgrupper. Därför ingick fler personer boende i Götaland och Svealand än personer bosatta i Norrland i urvalet. Genom att huvudurvalet stratifierades på kön, åldersgrupp och region skapades 24 så kallade strata för huvudurvalet och från varje stratum drogs ett obundet slumpmässigt urval (OSU), som innebär att sannolikheten att komma med i urvalet är lika stor för varje person. Huvudurvalet fördelades jämnt över tolv månader, lika många personer varje månad.

Delurvalet gjordes på ett annat sätt, beroende på provhantering och logistik. Provtagningen utfördes av Arbets- och miljömedicinkliniker (AMM) i olika delar i landet och på så sätt täcktes alla regioner i Sverige in. Sverige delades in i sju AMM-regioner och tre orter i varje AMM-region drogs för urvalet. För att få både större och mindre orter representerade ingick centralorten i respektive region och två slumpade mindre kommuner från AMM-regionen. Från varje kommun drogs sedan ett slumpmässigt urval av tolv personer varje kvartal, vilket gav 144 personer i varje region och 48 personer i varje kommun. Delurvalet var inte stratifierat. Insamlingsperioden för delurvalet delades upp i fyra perioder för att underlätta logistiken.

Tidsperiod(er) som undersökts

2010-05 - 2011-07

Antal individer/objekt

1797

Svarsfrekvens/deltagarfrekvens

36%

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Fysiska mätningar och tester
- Beskrivning av insamlingsmetod: Provtagning (blod- och urinprov)
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2010-05 – 2011-11
- Datainsamlare: Arbets- och miljömedicinkliniker
- Antal svar: 300
- Datakälla: Befolkningsgrupp, Biologiska prover, Övrigt

Datainsamling 2

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär
- Beskrivning av insamlingsmetod: Kostregistrering
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2010-05 – 2011-07
- Datainsamlare: Statistiska centralbyrån
- Antal svar: 1797
- Datakälla: Befolkningsgrupp, Biologiska prover, Övrigt

Datainsamling 3

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär
- Beskrivning av insamlingsmetod: Enkät
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2010-05 – 2011-07
- Datainsamlare: Statistiska Centralbyrån
- Antal svar: 2140
- Datakälla: Befolkningsgrupp, Biologiska prover, Övrigt

Forskningsområde

[Hälsovetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Näringslära](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Hälsa](#) (CESSDA Topic Classification)

[Kost och näring](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Vuxna](#), [Kostundersökningar](#), [Övervikt](#), [Kost](#), [Alkoholkonsumtion](#), [Fetma](#), [Fetter](#), [Kaffe](#), [Kolesterol](#), [Kosttillskott](#), [Kroppsvikt](#), [Rökning](#), [Vitaminer](#), [Livsmedel](#), [Näringsrekommendationer](#), [Rekommenderat kostintag](#), [Proteiner](#), [Energiintag](#), [Kostregistrering](#), [Kolhydrater](#), [Drycker](#), [Godis](#), [Kolsyrade drycker](#), [Mejeriprodukter](#), [Kostfibrer](#), [Disackarider](#), [Ägg](#), [Fettsyror](#), [Fettsyror, enkelomättade](#), [Ätbeteende](#), [Livsmedel](#), [Glass](#), [Kött](#), [Mineral](#), [Monosackarider](#), [Nötter](#), [Sackaros](#), [Te](#), [Grönsaker](#), [Omega-3-fettsyror](#), [Fisk och skaldjur](#), [Strösocker](#), [Mat och dryck](#), [Omega-6-fettsyror](#), [Snabbmat](#), [Dricksvatten](#), [Tobaksanvändning](#), [Motion och matvanor](#), [Kostråd](#), [Livsmedelskonsumtion](#), [Näringsintag](#), [Livsmedelsgrupper](#), [Mineralämnen](#)

Publikationer

Bjeremo H, Sand S, Nälsén C, Lundh T, Enghardt Barbieri H, Pearson M, Lindroos AK, Jönsson BA, Barregård L, Darnerud PO. Lead, mercury, and cadmium in blood and their relation to diet among

Swedish adults. Food Chem Toxicol. 2013 Jul;57:161-9.

[Läs fulltext](#)

Amcoff E, Edberg A, Enghardt Barbieri H, Lindroos AK, Nälsén C, Pearson M, Warensjö Lemming E. Riksmaten vuxna 2010-11. Livsmedels- och näringsintag bland vuxna i Sverige. Uppsala: Livsmedelsverket; september 2012.

[Läs fulltext](#)

ISBN: 9789177142164

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via extern aktör

Tillgång till data är begränsad

Hemsida

[Livsmedelsverkets Öppna data - Matvanor](#)

Relaterade forskningsdata i SND:s katalog

[Riksmaten 1997-98](#)

[Riksmaten barn 2003: Skolbarn \(åk 2 och 5\)](#)

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citation \(CSL\)](#)